

Aktuální otázky trestní odpovědnosti za zkrácení daně

Abstrakt

Tato diplomová práce se zaměřila monotematicky na trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 trestního zákoníku. Hlavním cílem práce bylo zaměřit se na aktuální otázky spojené s trestní odpovědností za tento trestným čin, který je, jak ostatně vyplývá i ze statistik uvedených v této práci, nejvýznamnějším daňovým trestným činem. Na úvod byly v práci uvedeny prameny daňového trestního práva a rovněž byla popsána daňová soustava.

Druhá část práce byla věnována podrobnému rozboru jednotlivých prvků skutkové podstaty trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby, přičemž hlavní problém byl identifikován u subjektivní stránky a jejího prokazování. Pozornost byla věnována rovněž rozsahu zkrácení daně a s ní souvisejícím pokračováním v trestném činu. Neméně významným prvkem souvisejícím s trestní odpovědností za tento trestný čin jsou kvalifikované skutkové podstaty, kterým byla věnována samostatná kapitola, ve které je stejně jako v předešlých kladen důraz na posuzování těchto otázek v kontextu aktuální judikatury. Následují kapitoly věnující se problematice účinné lítosti a zásadě *ne bis in idem*, kterým je v posledních letech věnována velká pozornost a při jejichž řešení jsou opět zásadní rozhodnutí nejvyšších soudů a také Evropského soudu pro lidská práva, který vymezil základní podmínky pro koexistenci daňového a trestního řízení, tak aby nedocházelo k porušování této zásady a pachatel nebyl dvakrát trestán za tutéž věc. Problematika rozlišení účastenství a spolupachatelství představuje, zejména v aplikační praxi, problém, protože není mezi těmito formami trestní součinnosti rozlišováno a osoby bývají označovány za spolupachatele, ačkoliv jejich jednání naplnilo znaky některé z forem účastenství.

Významná část práce se věnuje možným způsobům zkrácení daně mimo jiné ve vztahu k opatřením, které stát přijímá ve snaze jim zamezit. Přičemž jednoznačným závěrem je, že jednotlivé způsoby zkrácení daně nejsou ostře ohraničené a vzájemně se prolínají. Navazující část se stručně věnuje specifikám odhalování a součinnosti dotčených složek státní moci. Závěrečná kapitola se zabývá analýzou statistických ukazatelů a jejich porovnání se Slovenskem.

Klíčová slova: zkrácení daně, subjektivní stránka zkrácení daně, zásada *ne bis in idem*, účinná lítost, spolupachatel a účastenství, způsoby zkrácení daně